

man havde tidligere, og er gået over til, at man er på forskellige mindre institutioner.

Men der er altså stadig væk nogle uløste problemer tilbage, herunder også det, vi har diskuteret i dag, omkring at man altså skal have nogle særlige institutioner til yngre handicappede, så de kan være sammen med andre på deres egen alder og få tilgodeset deres behov, som er nogle helt andre end dem, ældre har på plejehjem.

Så vi håber, at det under udvalgsbehandlingen kan lykkes at få stillet nogle spørgsmål, så vi kan få præciseret behovet, og at der så kan laves en tidsplan, så man kan se, at det er realistisk også at få de boliger, der skal til for at opfylde retskravet.

Vi håber, at vi kan blive enige om at få løst problemet på området. Vi vil i hvert fald følge tæt, hvad der sker ude i kommunerne, og hvad regeringen gør i forhold til kommunerne, også selv om det ikke måtte lykkes os at få flertal for forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 26:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring og udvikling af social og samfundsmæssig bæredygtighed.

Af Villy Søvnald (SF) m.fl.
(Fremsat 14/12 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

SF vil med dette forslag pålægge regeringen at iværksætte de nødvendige initiativer, således at stat, amter og kommuner fremover skal medtænke en social bæredygtig udvikling i lighed med økologisk og økonomisk bæredygtighed.

Det foreslås samtidig, at regeringen forestår en årlig tilbagerapportering på initiativer til sikring af social bæredygtighed.

Jeg er enig i forslagsstillernes ønske om at sikre og udvikle den sociale bæredygtighed. Jeg er enig i, at aktiv borgerinddragelse, helhedssyn og tværsektoriel tænkning er nogle af pejlemærkerne for en social bæredygtig udvikling. Hvem kan være uenig?

Sikring og udvikling af social bæredygtighed er en væsentlig dimension i et velfærdssamfund. Et socialt bæredygtigt samfund er et samfund, hvor alle mennesker har de bedste muligheder for at leve en meningsfuld tilværelse, og det er i særlig grad et samfund, der påtager sig et ansvar for de svageste grupper.

Dét fremgår også klart af regeringsgrundlaget, og regeringen er i fuld gang med at sætte handling bag ordene. Mennesket før systemet, respekten for det enkelte menneske og retten til selv at bestemme over sit eget liv er ledetråden for regeringen. Regeringen vil et samfund, hvor alle tager og kan tage ansvar for hinanden og for de svageste. Både den enkelte og fællesskabet har et ansvar for at skabe og sikre velfærd.

Regeringen har rent faktisk allerede igangsat en række konkrete initiativer, der har som mål at medvirke til at sikre og udvikle den sociale og samfundsmæssige bæredygtighed.

Vi er i fuld gang med at udarbejde to handlingsprogrammer om det fælles ansvar for henholdsvis de svageste og de handicappede, og vi er i færd med at forberede nedsættelsen af Rådet for Socialt Udsatte, det, der i medierne bliver kaldt Det Sociale Råd.

Kl. 17.25

Med programmet »Det fælles ansvar« vil regeringen afsætte flere ressourcer og styrke den samlede indsats over for såvel handicappede som de svageste. Ved de svageste forstås: hjemløse, sindslidende, narkomaner, alkoholikere og andre med misbrug. Regeringen vil forstærke det fælles ansvar for disse grupper ved både at styrke den offentlige og den frivillige sociale indsats.

Det offentlige har en forpligtelse til at skabe de bedste vilkår, så man ikke overlades til sig selv, hvis man ikke kan klare sig selv. Det offentlige skal sikre rammerne for en meningsfyldt tilværelse og styrke den enkeltes forudsætninger for at udnytte sine muligheder.

De frivillige organisationer yder allerede i dag en afgørende og nødvendig indsats i forhold til misbrugere, sindslidende, handicappede osv. Organisationerne har en viden og nogle erfaringer, som det er væsentligt at inddrage, hvis vi skal blive bedre til at hjælpe de svageste grupper i samfundet. Den offentlige indsats kan ikke stå alene.

I de senere år er der samtidig sket en øget selvorganisering blandt socialt udsatte grupper, grupper, der ikke tidligere har haft tradition for at etablere organisationer og foreninger. Denne udvikling peger i retning af, at de svageste grupper også selv udgør et potentiale i den frivillige indsats.

For at styrke den samlede indsats over for handicappede, over for de svageste, er det afgørende, at indsatsen i højere grad bygger på et fælles ansvar. De to handlingsprogrammer vil derfor for det første styrke den offentlige indsats, for det andet styrke inddragelsen af at skabe de bedste vilkår for den frivillige sociale indsats og den aktive medborger og for det tredje skabe et udvidet samarbejde mellem det offentlige og den frivillige verden. Begge handlingsprogrammer vil være udarbejdet og klar til at blive iværksat allerede i begyndelsen af marts.

Ud over iværksættelsen af disse to handlingsprogrammer har regeringen besluttet at nedsætte Rådet for Socialt Udsatte. Det er kendetegnet, at stort set alle grupper i det danske samfund har deres eget talerør, ofte store, velfungerende organisationer. De svageste er dog ofte blevet glemt og overset, da de oftest ikke har deres eget talerør. Det vil regeringen lave om på og give de svage et stærkt talerør. Rådet for Socialt Udsatte skal således være talerør for hjemløse, stofmisbrugere, prostituerede, sindslidende, alkoholikere m.v.

Rådets første opgave bliver at følge den sociale indsats for de svageste i forhold til handlingsprogrammet om det fælles ansvar for de svageste, og derudover skal rådet følge den sociale indsats for de svageste i samfundet, komme med forslag til en forbedret indsats over for de svageste, komme med forslag til, hvordan det civile samfund kan inddrages stærkere i det sociale arbejde, og udarbejde en årlig rapport om si-

tuationen for de svageste grupper. Rådet skal bestå af 8-12 medlemmer, der har en særlig indsigt og erfaring fra praktisk arbejde inden for områderne.

Regeringen har altså allerede taget en række konkrete initiativer, der har den sociale og samfundsmæssige bæredygtighed som mål. Regeringen vil samtidig fortsat følge udviklingen nøje for at vurdere, om der skulle opstå behov for at iværksætte yderligere tiltag.

Så vi synes altså, at beslutningsforslaget er overflødigt. Vi har en anden dagsorden og en anden måde at sikre den sociale bæredygtighed på, som jeg her lige har nævnt. Regeringen skal hermed afvise SF's beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Socialministeren taler meget om de allersvageste, som skal have hjælp, og som har regeringens særlige bevågenhed, og det er jo vældig positivt, og jeg kan ikke forestille mig, at der er nogen, der ikke gerne vil være med til at gøre en stor indsats for de allersvageste. Men hvad med det sociale ansvar for alle dem, der ikke tilhører de allersvageste, men som risikerer at komme til at tilhøre gruppen af de allersvageste, hvis ikke man gør en indsats?

Hvad med den enlige mor, som har svært ved at klare huslejen, og som har behov for at få noget hjælp til huslejen og til, hvordan hendes økonomi skal hænge sammen fremover? Hvis ikke man gør en indsats, risikerer man altså, at hun kommer til at tilhøre gruppen af de allersvageste.

Hvor vil regeringen vise sit sociale ansvar? Hvordan vil man sikre, at de tiltag, man kommer med på andre områder, ikke fører til, at der er flere, der kommer med i gruppen af de allersvageste?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Fru Line Barfod har en god pointe, for det er selvfølgelig rigtigt, at vi skal gøre, hvad vi kan for at forebygge, og det er regeringen meget opmærksom på. Og jeg synes, at det er et led i den almindelige socialpolitiske debat, at vi hele tiden har det for øje. Jeg tror ikke, at et forslag som det her om social bæredygtighed og indrapportering osv. vil gøre det bedre.

Kl. 17.30

Det er noget, vi alle sammen skal være opmærksomme på. Vi skal hele tiden være gode til

at følge det og selvfølgelig debattere dér, hvor vi mener, at der er problemer, og så tage det op. Det tror jeg sådan set er det bedste, vi kan gøre.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Vi fortsætter ordførerrækken. Hr. Hans Andersen, værsgo.

Hans Andersen (V):

I fru Eva Kjer Hansens fravær skal jeg læse hendes ordførertale op:

Det er vanskeligt at være imod den tankegang, SF giver udtryk for i dette beslutningsforslag. Ønsket om, at den sociale dimension skal indgå i overvejelser, at der skal tænkes i helhedsløsninger og bæredygtighed, at borgerne skal inddrages, at der skal tænkes langsigtet og at forebyggelse skal prioriteres, det er jeg alt sammen enig i.

I Venstre lægger vi vægt på, at velfærdssamfundet udvikles, ikke bare for de mange, men at vi i højere grad formår at tage hånd om de mest udsatte grupper. Derfor har vi allerede sat en række initiativer i gang med det formål at få skabt bedre betingelser for dem, der har det sværest.

Som ministeren har nævnt, er der to handlingsprogrammer på vej for henholdsvis de svageste og de handicappede, og der bliver nedsat et råd for socialt udsatte. Målet for os er at styrke indsatsen over for hjemløse, sindslidende, narkomaner, alkoholikere og andre grupper, der har store problemer.

Det kræver en bedre indsats fra det offentlige side, men nok så vigtigt er det også at inddrage de frivillige organisationer. Det frivillige arbejde spiller i dag en stor og afgørende rolle i indsatsen for de svageste grupper. Mange gange formår de frivillige at nå bedre ud til de enkelte, og denne indsats er derfor vigtig som supplement til den offentlige hjælp. De frivillige organisationer har en viden og erfaring, som kan bidrage til at skabe bedre løsninger for de udsatte grupper. Så i Venstre er vi ikke uenige i den tankegang, der gives udtryk for i dette forslag, men vi er for længst kommet videre. Vi har allerede taget en række konkrete initiativer, så der kan skabes resultater.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg skal selvfølgelig beklage, at jeg stiller spørgsmålet til den stedfortrædende ordfører. Det er jeg godt klar over kan gøre det vanskeligt.

Jeg synes, det er lidt svært for Venstre at gøre sig til af, at man synes, at man har en anden og mere vidtgående dagsorden, når man i virkeligheden bruger den absolut snævrere tænkelige definition af social bæredygtighed og konstant taler om meget veldefinerede grupper med desværre meget tunge og alvorlige problemer, men en veldefineret, overskuelig gruppe, i stedet for at forholde sig til social bæredygtighed som et meget bredt begreb, som indeholder hele overvejselsen om, hvordan man kan bryde negativ social arv, hvordan man kan sikre muligheder for, at mennesker, der er i en udsat position, uden at være hverken hjemløse, psykisk syge eller misbrugere af nogen type, kan få et liv, som faktisk bærer ved og giver et afsæt, både for deres og deres børns fremtid.

At det skulle være vidtgående at have den snævre definition, har jeg meget vanskeligt ved at forstå.

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Venstre ønsker at medvirke til at præstere resultater, også for de udsatte grupper, og det, der er konkret i regeringsgrundlaget, er jo at gøre en indsats for de udsatte grupper. De elementer, der er skitseret af ministeren tidligere, er jo netop at tage fat om de problemer, som vi alle sammen kan se, og derved gøre en bedre indsats.

Så til fru Margrethe Vestagers ord om at bryde den sociale arv og det, at fru Margrethe Vestager anser det for et meget snævert begreb: Det, vi anlægger her, er jo, at jeg ønsker, at vi skal gøre en indsats her og nu, og at vi skal præstere resultater her og nu. Det er også det, regeringen har lagt op til. Så er jeg enig i, at vi selvfølgelig skal diskutere social bæredygtighed bredt, og at vi alle sammen har et ansvar for at medvirke til, at de sociale grupper og andre gør en indsats for at forbedre den sociale indsats.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, at det, vi hører fra Venstres ordfører, er meget modsætningsfyldt, for når det kommer til socialt ansvar i bred forstand, så hedder det: Vi har alle sammen et ansvar, vi skal da også sådan ligesom tænke det sociale med ved lejlighed. Men når det kommer til det, regeringen gerne konkret nu og her vil vise handlekraft over for, har vi brug for særlige råd, særlige udvalg, til at varetage den opgave.

Kl. 17.35

Jeg anerkender statsministerens tilståelse, som vi lige har fået repeteret af socialministeren, vel stort set ordret, nemlig at Venstre tilsyneladende ikke tidligere har kunnet få øje på grupper, der ikke havde slagkraftige organisationer som talerør. Vi accepterer fuldstændig, at man er kommet så langt, at man har indset dette faux pas i forhold til, hvem man lytter til i det danske folk.

Vi synes bare, at det er problematisk, at man har denne meget snævre tilgang til hele begrebet social bæredygtighed, som faktisk er meget lovende i forhold til at få sat en anden dagsorden, ikke kun på det sociale område, men også i samspil med arbejdsmarkedet, uddannelsesområdet og en lang række andre områder.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Hans Andersen, og det er andet svar.

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg finder, at man allerede i dag i kommuner og amter tager hånd om den sociale bæredygtighed, og at man sørger for at tænke på dette, når man beslutter forslag ude lokalt. Derfor finder jeg, at det først og fremmest er væsentligt, at vi får sat i værk at gøre en indsats for de udsatte grupper.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Karen Jespersen som ordfører.

Karen Jespersen (S):

Forslaget fra SF om sikring og udvikling af social og samfundsmæssig bæredygtighed har jo meget til fælles med det udspil, som den tidligere regering kom med sidste sommer, helt præcis den 22. juni, og som hed »Udvikling med omtanke – fælles ansvar«.

Det, der er fælles, er en understregning af behovet for at samtænke det økonomiske, det økologiske og det sociale, vel vidende at en sund økonomi jo ikke giver meget mening, hvis ikke den sikrer alle borgere et ordentligt liv på så lige betingelser og lige muligheder som muligt, og at det heller ikke giver meget mening med en stærk økonomi, hvis ikke den samtidig er med til at værne om økologien og miljøet.

Der opstillede den tidligere regering jo netop en plan for, også hvordan man kan gribe det an i de næste 10-20 år, hvilket igen har meget til fælles med forslaget, der ligger her fra SF. Så jeg sy-

nes, at der er meget god grund til i fællesskab også at diskutere, hvordan vi kan arbejde videre på de tanker ved at realisere dem og få tingene til at hænge bedre sammen.

Jeg tror imidlertid, at det er forkert på det her tidspunkt på det trods alt ret spinkle grundlag at gå ind og pålægge, én ting er staten, men amter og kommuner, at de skal komme med en slags udredning, og at de skal medtænke en bæredygtig udvikling på alle områder. Det kan man godt appellere til dem om. Man kan give dem gode ideer, man kan arbejde på det. Men jeg tror, at det kunne lægge gift for den her tanke, hvis de på det her grundlag på det her tidspunkt skal til at lave sådan nogle årlige rapporter.

Men dér, hvor jeg tror, at det er vigtigt at arbejde videre, er at opstille nogle mål, nogle målsætninger. Det var noget af det, den tidligere regering gjorde, hvor vi f.eks. havde tre mål for social bæredygtighed inden for Socialministeriets område: antallet af førtidspensionister, antallet af langtidssyge og antallet af mennesker på langvarig kontanthjælp. Det er jo, kan man sige, en meget håndfast forpligtelse for en regering, at man opstiller nogle mål, som man så skal holde sig til.

Jeg synes, at det ville være meget vigtigt, hvis regeringen nu også ville følge hele den tankegang op, og jeg noterede mig med stor glæde, at socialministeren nævnede ordet forebyggelse. Jeg har nemlig prøvet at følge de udtalelser, der er kommet fra regeringen, og jeg har faktisk ikke en eneste gang hørt nogen fra regeringen bruge ordet forebyggelse. Og det tror jeg hænger meget sammen med det, som fru Line Barfod og fru Margrethe Vestager er inde på, nemlig at man definerer sociale grupper som nogle af dem, der er havnet i de alleryderste og mest alvorlige problemer, men netop dem, som er i risikozonen, og hele det forebyggende arbejde er stort set fraværende. Man kunne godt bruge et arbejde med udgangspunkt i det her til at få det sat højere op på dagsordenen.

Pia Kristensen (DF):

Den danske regering har tilsluttet sig målet om bæredygtig udvikling, som det blev formuleret i dokumenterne fra Riokonferencen i 1992.

Kl. 17.40

Bæredygtig udvikling omfatter alle aspekter af samfundsudviklingen og kan derfor også ses som det langsigtede mål for den danske natur- og miljøpolitik. Mange af de indsatser, som er beskrevet i SR-regeringens 1999-redegørelse, vil

kunne betegnes som skridt mod bæredygtig udvikling.

Det er vigtigt, at der i alle sammenhænge tages et aktivt medansvar for de globale og langsigtede problemer omkring miljø og udvikling, og at der efterhånden sker en sammentænkning af de sociale, de økonomiske og de miljømæssige aspekter.

Ifølge »Agenda 21« er det regeringens opgave at tage initiativ til udformningen af en national strategi for bæredygtig udvikling. Det forudsættes samtidig, at der sker en tidlig inddragelse af brede grupper, og at der opnås den størst mulige konsensus om det endelige indhold af strategien.

Den siddende regering er selvskreven til at stå i spidsen for et sådant initiativ. Dansk Folkeparti vil derfor støtte regeringens videre arbejde med de initiativer, der allerede foregår i kommunerne og amterne.

Vi ser derfor ingen grund til at støtte en særlov om årlig tilbagerapportering på specifikke områder, som SF foreslår.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Anders Stenild som ordfører.

Anders Stenild (KF):

Det Konservative Folkeparti er helt enig med forslagsstilleren, SF, i, at social bæredygtighed er en meget vigtig grundpille i velfærdssamfundet. Regeringsgrundlaget bærer i høj grad præg af, at social bæredygtighed er forudsætninger, som vores minister allerede har været inde på, og som jeg ikke vil nævne. Regeringen er i gang med at udarbejde et handlingsprogram for de svage og handicappede. Det er vigtigt at styrke de frivillige organisationer, som i de fleste tilfælde yder en fremragende indsats med et engagement, som en offentlig organisation ofte har svært ved at leve op til.

Det Sociale Råd skal være et talerør for de socialt udsatte, som derigennem får et organ, som kan fremføre netop deres problemstillinger på en måde, så det bliver hørt og taget alvorligt.

Regeringen har hermed allerede taget en række initiativer, som naturligt medfører, at beslutningsforslaget fra SF kan afvises.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu har vi hørt ganske, ganske, ganske meget om ganske, ganske, ganske lidt, nemlig det, som regeringen synes at have foretaget sig i forhold til

det, som vi drøfter her i dag. Vi drøfter noget, som er meget vidtrækkende, meget principielt og meget, meget fremadrettet.

Som svar, som grundlag for afvisning siger man, at man har en handlingsplan under udarbejdelse for særdeles veldefinerede grupper, og at man vil lave et råd, hvor personligt udpegede nu åbenbart skal træde i stedet for det, som faktisk har givet årsag til ganske mange både forespørgsler og beslutningsforslag, nemlig en lang række af de enkeltsager, som har været markører for området.

Derfor får man den mistanke, at socialministerens råd skal lægge låg på, at enkeltborgere kan rejse sager, fordi der kan henvises til, at nu har vi jo en ærefuld instans, som vil tage vare på det.

Jeg synes, at de to ting, som er blevet nævnt fra denne talerstol, jeg ved ikke hvor mange gange allerede i dag, er et sølle svar på den dagsorden, SF har sat i dag.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Næste taler er fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

Jeg håber, at jeg ved de korte bemærkninger har givet det indtryk, at vi er optaget af den dagsorden, som er her i dag, og det er jo, fordi vi er optaget af den dagsorden, som sættes, og som er ganske vidtrækkende.

Når det falder helt naturligt at være positivt optaget af den, er det, fordi den stort set 1:1 flugter med den store optagethed, vi havde i arbejdet med at udvikle Danmarks strategi for en bæredygtig udvikling. Det var et arbejde, som blev igangsat og tilendebragt, og som netop specifikt nævner, at vi bliver nødt til også at se på hele den sociale side af bæredygtighedsområdet, fordi der har været for stærkt et fokus på spørgsmålet om miljømæssig bæredygtighed.

Kl. 17.45

Derfor synes vi, det er meget velkomment, at vi får den her diskussion. Jeg kan kun beklage, at vi ikke havde drøftelsen før valget – da det jo er en genfremsættelse af et tidligere fremsat forslag, som ikke nåede at blive førstebehandlet – for det kunne måske have givet baggrund for en betydelig mere frugtbar og perspektivrig valgkamp, i hvert fald som ét lille bidrag.

Når vi også synes, det her er interessant, er det, fordi vi betragter social bæredygtighed som et meget bredt område. Det er vigtigt, at det net-

op forstås bredt, og at man også tænker f.eks. i samspillet til uddannelse. Vi ved faktisk, at uddannelse er en af de meget afgørende ting, som kan bryde den sociale arv, når den er negativ, fordi den giver mennesker et afsæt for at ændre deres egen situation. Og det er en af de ting, som bør tænkes med, når man arbejder med hele dette område.

Når vi også synes, det er interessant at drøfte det, er det jo, fordi vi ved, hvor stor en del af det arbejde, som ligger i forhold til begrebet social bæredygtighed, der faktisk foretages i amter og kommuner. Derfor synes jeg, det er lidt for let at sige, at det vil være for tungt, eller at man må nøjes med at henstille.

Jeg synes, det er meget fornuftigt at bede regeringen overveje, hvordan man kan få amter og kommuner til at sørge for, at hele begrebet og den meget langsigtede overvejelse over vores samfund, hvor det er på vej hen, bliver til en integreret del af de amtslige og kommunale beslutninger i forhold til det lovgrundlag, de fungerer under.

Jeg synes også, det er lidt for nemt at afvise forslaget ved at henvise til det, SF selv foreslår, som kunne være regeringens initiativ, nemlig årlig tilbagerapportering. SF's forslag til, hvad man kunne gøre, er muligvis for tungt og for bureaukratisk, men det skal ikke være grundlag for at afvise selve beslutningsforslaget, som jo er kort og åbent og giver meget vidt spillerum, for at regeringen kan løfte det, som vi har hørt positivt antydnet, men meget lidt udfyldt allerede i dag.

Vi vil meget gerne tættere på, hvad forslagsstillerne mener, der skal til for at konkretisere og deltage i drøftelsen.

En af de ting, som vi mener vil være meget afgørende for at løfte denne dagsorden, er, at der etableres en egentlig sparringspartner for stat, amt og kommune i arbejdet med den sociale side af bæredygtigheden. Derfor synes vi, at socialministeren skal genoverveje sine forestillinger om et socialt råd og i stedet for lave et socialt råd over modellen Det Økonomiske Råd, en uafhængig instans med eget sekretariat, som klart og kraftfuldt kan give udtryk for deres vurdering.

Med den oprydning, der er sket på området for råd og nævn, i hvert fald varslet vil ske, må man sige, at der er skabt basis for at etablere et sådant uafhængigt råd, klart og tydeligt i samspil med f.eks. Socialforskningsinstituttet.

Vi er meget positivt indstillet over for forslaget. Vi synes, det er i tråd med den tidligere regerings politik, og vi støtter gerne det videre arbejde med det.

Line Barfod (EL):

Enhedslisten er meget positiv over for det forslag, der ligger her, om, at man skal se på den sociale bæredygtighed.

Ligesom andre har været inde på det flere gange under debatten, er vi også dybt bekymret over den nye regering, der kun taler om de allersvageste grupper. Selvfølgelig skal der sikres hjælp til de allersvageste grupper, men som jeg var inde på i en kort bemærkning, er det altså et stort problem, hvis man ikke gør noget for at forhindre, at andre kommer til at tilhøre gruppen af de allersvageste.

Som fru Margrethe Vestager og fru Karen Jespersen var inde på, er det vigtigt, at man også ser på forebyggelsen og på, hvad man kan gøre for store grupper af samfundet og for at forhindre, at folk bliver ved med at have store sociale problemer. Hvad gør man for at forhindre, at folk bliver ved med ikke at komme ind på arbejdsmarkedet f.eks.? Hvad gør man for at forhindre, at folk bliver ved med ikke at få nogen uddannelse i flere generationer? Hvad kan man gøre for at rette op på det?

For os er det også meget vigtigt, at man tager med ind i overvejelserne, hvad man gør for at sikre, at uligheden bliver mindre i samfundet. I de seneste år har vi desværre under den tidligere regering set, at den økonomiske ulighed vokser. Vi så meget gerne, at man med det her forslag også kan gå ind og se på: Hvad kan man gøre, for at den økonomiske ulighed i samfundet kan mindskes, således at folk får mere økonomisk lige muligheder?

Derfor ville det jo selvfølgelig også være naturligt at se på størrelsen af de ydelser, folk får, og især på, hvad man kan gøre for at forhindre, at folk kommer på overførselsindkomster, og sikre, at de kan få en plads på arbejdsmarkedet.

En social bæredygtighed forudsætter, at man har den vilje til at se på: Hvordan mindsker man den sociale ulighed? Hvordan får man en bedre omfordeling af værdierne i samfundet?

Kl. 17.50

Vi ønsker fra Enhedslistens side et solidarisk samfund, hvor vi har et fælles ansvar for, at der ikke er nogen, der lider økonomisk nød, ikke bare, at der ikke er nogen, der bliver hjemløse, men også, at der ikke er nogen, der, selv om de har et

hjem, så bor i stor fattigdom, hvilket der desværre er en del, der gør i dag; et samfund, hvor man har en tryghed for, at man kan blive ved med at have den ydelse, man har behov for, og få den hjælp, man har behov for.

Der er mange, der i dag lever i stor usikkerhed, og mange, der er usikre på, hvad der kommer af nedskæringer nu, hvad kan man risikere, at der sker fremover, mange, der er usikre på, om de nu har penge til at betale huslejen og til mad fremover.

Det er vigtigt, at vi går ind og ser på, hvordan man kan sikre, at folk får en social tryghed.

For os er det bærende element i samfundet fællesskabet. Vi er tilhængere af, at enhver skal have mulighed for at udfolde sig socialt, demokratisk, kreativt, arbejdsmæssigt osv., altså at man får så meget frihed som muligt.

Men man kan kun få frihed, man kan kun have mulighed for at foretage frie valg, hvis der ikke er nogen, der har mulighed for at udfolde sig på andres bekostning, hvis man sikrer, at der er nogle regler for, at andre ikke kan gå ind og tage noget fra én.

Derfor håber vi meget på, at vi med det her forslag kan få mulighed for nogle store, brede sociale debatter, og at der f.eks., som fru Margrethe Vestager var inde på, kan oprettes det her brede sociale råd, som kan lægge op til nogle debatter om, hvordan vi får skabt et samfund med en social bæredygtighed og herunder også med en større social lighed.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det fru Tove Videbæk som ordfører.

Tove Videbæk (KRF):

B 26 er et spændende forslag, som kommer godt rundt omkring i hjørnerne vedrørende social og samfundsmæssig bæredygtighed. Man citerer fra Brundtland-kommissionens rapport om miljø og udvikling fra 1987, Socialministeriets årlige rapport fra 1996, »Agenda 21«-overvejelserne, OECD-Observatør af 11. april 2001, »Danmarks Nationale Strategi for Bæredygtig Udvikling« fra juni 2001 og den tidligere statsministers tale på OECD-mødet i 2001 i Paris.

Man kommer rigtig godt rundt, og der er mange gode tanker og citater i forslaget. Der er kommentarer og sentenser, som er udtaget fra ovennævnte papirer og taler.

Social bæredygtighed handler om kultur og holdninger, siger man, hvordan man indretter sig i samfundet, i familierne, i byerne, på ar-

bejdspladserne, forhold til omgivelserne, og hvordan man tager ansvar for hinanden og deltager i sociale, kulturelle og demokratiske processer. Det handler om værdier for menneskelig omgang i en globaliseret og flerkulturel virkelighed.

Der nævnes også begrebet »glocal tendens«, altså at verden både tenderer mod øget globalisering og øget fokus på det lokale, og at det stiller nye krav til de menneskelige relationer.

Det er alt sammen så rigtigt, og det er vi enige i.

Vi er også enige i, at regering, Folketing, stat, amter, kommuner, frivillige organisationer og vi alle hele tiden skal medtænke og gøre, hvad vi kan for at sikre en social bæredygtig udvikling, men det mener jeg er utrolig svært at lovgive om.

Og en redegørelse hvert år om sagen er jeg bange for blot vil give anledning til noget snakspapir, fordi det ikke er ret konkret, hvad det er, man skal skrive noget om. I forvejen har vi jo Socialministeriets og andre rapporter hvert år vedrørende dette område.

Så vi kan ikke helhjertet gå ind for forslaget, men er meget positive over for og enige i hensigten og mange af tankerne i det og vil meget gerne deltage i de initiativer, der eventuelt kunne tages stilling til eller tages initiativ til, som er nævnt her, omkring debatter og omkring videre arbejde på området osv.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Villy Søvn-

Villy Søvnald (SF):

I Folketinget behandler vi jo to hovedtyper af forslag, kan man sige, forslag, der meget præcist retter sig imod et bestemt område, som man ønsker at ændre på, f.eks. det forrige forslag, vi behandlede, om de yngre handicappede. Og det er fint nok. Det her er så det modsatte. Det er et forsøg på at rejse en mere langsigtet debat om det sociale områdes rolle i vores samfundsudvikling, kan man sige.

Jeg har det sådan, at jo flere af de borgerlige ordførere, jeg hørte, jo gladere blev jeg for forslaget. For det bliver en principiel debat af meget stor betydning under den nuværende regering, hvor vi vil lægge hovedvægten i vores indsats.

Kl. 17.55

Den ene mulighed er at være optaget af de udstødende mekanismer og strukturer i vores

samfund. Jeg tror, fru Karen Jespersen kaldte det forebyggelse. Altså hvad er det for vilkår, der gør, at mennesker drives helt ud i rendestenen, og ved vi noget om det? Ja, det ved vi ganske meget om. Vi ved meget om den sociale arv i forhold til børns opvækstvilkår. Vi ved meget om sammenhængen mellem misbrug, hjemløshed og opvækstvilkår. Med de få undtagelser, der altid bekræfter en regel, er der et ganske klart mønster i det her.

Når jeg tror, at det socialt går fuldstændig galt under den nuværende regering – men det kan vi jo formentlig med større viden diskutere om 1 år – er det lige præcis, fordi den er fuldstændig uoptaget af alle de understødende mekanismer, de principielle debatter. Ordet langsigtet er et fraværende ord i de borgerliges ordbog.

Det straffer sig. Det straffer sig alene at være optaget her og nu. Det er ikke, fordi der er noget forkert i dét. Jeg tror, at alle, der har deltaget i den sociale debat i de seneste år, ved, at også vi har været fantastisk optaget af forholdene for de sindslidende, for misbrugere, for hjemløse. Det skal man i sagens natur være, men pointen er bare, at hvis man ikke er optaget af, hvad det er, der driver folk derud, så kan man blive ved med at agere brandslukningsøvelse, og man vil bare opleve, at problemerne vokser og vokser og vokser.

Derfor er det her et principielt vigtigt forslag, og jeg skal vende tilbage til slut og sige noget om ordføernes evne til at diskutere mere langsigtet.

Ministeren afviste forslaget med, at det behøvedes ikke, for regeringen var godt på vej med handlingsprogrammer i forhold til de svageste stillede og de handicappede. Det er jo lidt svært at diskutere på nuværende tidspunkt. Vi venter meget på dem, og så tager vi debatten om det. Men stadig væk er det jo ikke et svar på ønsket om den langsigtede debat om bæredygtighed, som det her forslag rejser.

Det er forslaget om det sociale råd heller ikke. Jeg vil godt advare ministeren mod det, som vi har erfaret de sidste dage i dagspressen er på vej.

Vi har i dag nogle organer, som besidder en meget specifik faglig viden. Vi har nogle faglige miljøer, som er dybt optaget af de forskellige faglige områder – i dybden – som dermed også har evnen til at indhente også internationale erfaringer for, hvad der sker på området. Hvis nu man erstatter det med et håndplukket forum, hvor jeg tror, at hovedkvalifikationen bliver,

hvad man synes om den nuværende regering, hvis man erstatter faglig viden med den type af rygklappende organisationer, som ikke får lov at blive udpeget på den måde, vi plejer at udpege på på det sociale område, nemlig at man siger til organisationerne: Vil I godt være venlige at udpege? Nej, efter at have hørt på taler om, at nu skulle vi være fri af statsstyring og tyranni og sådan noget, så gudhjælpemig om ikke man håndplukker de mennesker, man vil have – det er dig, og det er dig, og det er dig. Hvis man gør sådan, er det en besynderlig demokratisk prøve, man er ude i, og det er ikke et svar på den lange strategi først og fremmest.

Det er rigtigt, at regeringen har en anden dagsorden – det er kun den kortsigtede dagsorden. Det er rigtigt at have den kortsigtede dagsorden, men man skal også have den langsigtede.

Til hr. Hans Andersen skal jeg bare sige, at vi er meget enige i, at det er vigtigt at fremme det frivillige sociale arbejde. Det er vigtigt at lave et samspil mellem det offentlige og det frivillige, men det er også vigtigt ikke at overdrive den øvelse, forstået på den måde, at det er helt afgørende at fastslå i den diskussion, hvem der har det definitive ansvar, om det er det offentlige, eller om man ved at trække de frivillige ind vil sige: Værsgo, så har I også ansvaret for opgaven. Det er en ganske afgørende diskussion, hvor jeg ikke helt er klar over regeringens position.

Jeg siger dette, for under den tidligere borgerlige regering sad jeg i noget, der hed Kontaktudvalget til det frivillige sociale arbejde, som blev nedsat af Palle Simonsen i sin tid, og diskuterede dengang med fru Britta Schall Holberg. Hun var meget optaget af frivilligt socialt arbejde på den måde, at hvis socialt arbejde i dag fyldte *så meget* og de frivillige overtog en del af det, så kunne det offentliges opgaver nøjes med at fylde *så lidt*. Derfor var hun tilhænger af frivilligt socialt arbejde, derfor var jeg betænkelig ved det.

Kl. 18.00

Hvis hensigten er at give kritikken fri, hvis hensigten er at slå en ring af solidaritet rundt om mennesker, der i dag lever nogle dårlige liv, ved at nogle frivillige går ind og siger, at den måde, det udvikler sig på på hjemløsområdet eller på sindslidendeområdet, kan vi ikke være bekendt, så er det fint.

Men hvis hensigten er at læsse opgaver over og sige, at her har I 100.000 kr., værsgo at klare denne her opgave, så er det ikke fint, og så får vi

ikke det fine forhold, vi har haft mellem frivilligt socialt arbejde og det offentlige system.

Jeg synes stadig væk, det er uklart, om det er den Britta Schall Holbergske vej, den nuværende regering vil gå, eller det er den vej, der er kendetegnet ved, at det frivillige arbejde alene er et supplement til et velfungerende offentligt system. Men det vender vi formentlig tilbage til.

Fru Karen Jespersen rejste spørgsmålet, om man direkte skulle pålægge amter og kommuner at rapportere eller bare henstille, og det kan vi selvfølgelig diskutere, når vi kommer til det under udvalgsarbejdet. Fru Karen Jespersen gjorde ligeledes opmærksom på, at det er vigtigt at have nogle målbare ting, og nævnte nogle af de målbare parametre, man har haft tidligere i Socialministeriet. Det er jeg også enig i, men det er også vigtigt at have nogle af de lidt sværere definerbare mål, de svære mål. Så jeg synes, at begge ting sådan set er rigtige.

Det eneste, jeg fik noteret under Dansk Folkepartis indlæg, var, at man støttede den nuværende regering, og det har jeg forstået. Den, jeg synes bedst forstod forslaget, var måske i virkeligheden De Radikales ordfører, fru Margrethe Vestager, for tankegangen bag forslaget her er at rejse en bred debat.

Ingen er i tvivl om, at det er vigtigt, at et samfund sætter sig økonomiske mål. Vi sætter os mål om betalingsbalance, om økonomiens udvikling, om udlandsgældens afvikling det og det år osv., osv., vel vidende, at det er indviklet, når vi gør det, og at ting kan ændre sig, at konjunkturer kan slå om, kriser kan komme og sådan noget. Det ved vi alle sammen, når vi gør det. Alligevel gør vi det.

Vi sætter os økologiske mål, vel vidende, at det er svært; mål om udledning af CO₂, om trafikens udvikling osv. Meget præcise mål, men samtidig også meget overordnede mål.

Hvis man er enig i, at vores samfunds styrke er, at vi både er i stand til at håndtere et samfund med en stærk økonomi, samtidig med at vi miljømæssigt – i hvert fald indtil nu – har været et foregangsland på en række områder, samtidig med at vi socialt har været et stærkt land indtil nu, så er det spændende at få alle tre til at optræde på linje, så socialområdet ikke altid bliver det, der står sidst, når der skal prioriteres og vurderes.

Derfor tak for støtten.

Jeg skal sige lidt om det sociale råd, som jo oprindeligt er en SF-idé, og alle ved jo, at de børn, man selv har sat i verden, har man et sær-

ligt forhold til. Vi foreslog det for 2 år siden, og statsministeren lod sig så inspirere i påsken sidste år. Jeg synes virkelig, det er ærgerligt at se så god en original omsat i så snæver en kopi, som vi har set.

Forslaget skal til behandling i næste uge, mit oprindelige forslag, det hedder B 29, og jeg er meget enig også med fru Margrethe Vestager i, at det, der er behov for, er et råd, der er fuldstændig uafhængigt af statsmagten. Fuldstændig uafhængigt. Det er fantastisk, at man skal belære liberale om vigtigheden af at være fri af statsmagten. Men det er det helt afgørende vigtige, både sekretariatsmæssigt og også i forhold til at udforme de opgaver, man vil kigge på. Også i forhold til, at man er sikker på, at der kan komme den kritik, der vil, uden risiko for, at de, der kritiserer, så ikke længere deltager i rådets arbejde.

Jeg skal sige til fru Line Barfod: Tak for støtten.

Til fru Tove Videbæk, der nævnte, at forslaget kom vidt omkring: Det er jo rigtigt. Det er også lidt en protest mod den nuværende regerings tese om, at jo mindre man har læst, og jo mindre man har været optaget af forhold ude omkring, jo bedre. Jo snævrere, jo bedre. Den opfattelse deler vi ikke i SF.

Kl. 18.05

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg synes lige, jeg vil knytte nogle kommentarer til hr. Villy Søvnalds besvarelse, for jeg synes måske, at den var lidt uforskket i forhold til det, at man har nogle konkrete forslag, som man bruger til at illustrere, at man mener, at bæredygtigheden er indbygget, at man hele tiden tager hånd om de problemer, der opstår på det sociale område, når man ser, at her er noget, der ikke fungerer specielt godt, her er noget, der ikke er blevet taget vare om, at man så straks går ind og gør en indsats i forhold til det.

Det, at jeg nævner de to handlingsprogrammer, vi er ved at udarbejde, er for at illustrere, at jeg synes, bæredygtigheden faktisk er til stede. Der er så en lang række andre områder, jeg ikke har nævnt, hvor man kunne sætte ind, hvor vi også skal sætte ind.

Men så vil jeg også sige, at det ene jo ikke udelukker det andet. At vi har nogle kortsigtede projekter, vi nu sætter i søen, betyder ikke, at vi ikke har nogle langsigtede visioner. Hr. Villy Søvnald ved jo også godt, at begge partier, der udgør regeringen, Venstre og De Konservative,

har socialpolitiske programmer med nogle visioner for fremtiden.

I øvrigt mener jeg også, at det ældrepolitiske oplæg, regeringen kommer med, i høj grad bærer præg af visioner i forhold til, hvad vi har set tidligere.

Jeg vil også sige, at jeg og regeringen er meget optaget af at bryde den sociale arv. Det er jeg faktisk meget optaget af. Det er også derfor, jeg er gået meget ind i arbejdet med mere kvalitet i anbringelsen. Vi skal diskutere det her lidt senere, men jeg vil sige, at jeg netop lægger vægt på, at der er kvalitet på de opholdssteder, hvor de unge skal anbringes, sådan at vi sikrer os, at de unge kommer ud som hele mennesker og får brudt den sociale arv, de tit er en del af.

Jeg er også meget optaget af mere kvalitet i dagtilbuddene, sådan at de børn, der anbringes dér, går en god fremtid i møde med en god belast. Jeg er meget optaget af forebyggelse.

Fru Margrethe Vestager er så optaget af at bryde den sociale arv, også med hensyn til uddannelse, og var meget indigneret heroppe på talerstolen. Da den radikale ordfører selv var minister, fik man sat nogle projekter i gang, der gik ud på at bryde den sociale arv, måske i samarbejde med den daværende socialminister. Derfor forventer jeg da – jeg ved det ikke, for jeg er ikke inde i det uddannelsespolitiske område – at få forelagt noget af fru Margrethe Vestager. Det har jeg ikke fået endnu, men det ville være ganske naturligt.

Jeg synes, det er lidt hyklerisk så at komme med, at nu skal det være det store clou.

Det skal være et vigtigt, vigtigt tema. Vi skal bryde den sociale arv også inden for uddannelsesområdet, men at stå og skælde ud på Venstres og De Konservatives ordførere, fordi de ikke lige her og nu har en model til, hvordan man kan gøre det, synes jeg egentlig ikke hører nogen steder hjemme.

Til gengæld var jeg meget besnæret over den socialdemokratiske ordfører, fru Karen Jespersens, idé om, at man opsætter nogle mål, hvor man har nogle visioner om, at vi ikke vil finde os i, at der er så mange langtidssyge, som der er, at vi ikke vil finde os i, at vi har langtidskontant-hjælpsmodtagere osv., osv. Det synes jeg der er en god idé i, og det synes jeg er konstruktivt, og det vil jeg gerne arbejde videre med.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Socialministeren mente, jeg var uforskkammet. Det er jo ikke rart at være. Jeg spurgte lige for en sikkerheds skyld fru Anne Baastrup, om hun synes, jeg havde været det. Og hun sagde: Ikke mere, end du plejer at være.

Det, jeg synes er vigtigt i den her type af debatter, er at prøve at være præcis i forhold til hinanden, og det vil jeg bede om at man ikke opfatter som en uforskkammet, men sådan set som vores politiske opgave.

Jeg synes, det er i orden, at en regering er optaget af her og nu-tingene. Det tror jeg også jeg sagde i min tale. Det er fint, at regeringen er optaget af hjemløse, af sindslidende, af misbrugere og hele den dér dagsorden, handicappede osv. Slet ingen problemer.

Men det er et problem, at regeringen ikke i højere grad er optaget af eller ser ud til at være optaget af de ting, man melder ud, af det langsigtede, for det er det, der afgør, hvor mange vi får, der bliver læsset ud over kanten i et samfund. Det er faktisk den vigtige principielle debat, vi ønsker at rejse med det her forslag.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Først vil jeg naturligvis takke både for belæringen og tilrettevisningen, som socialministeren givetvis er den helt rette til at give.

Derudover vil jeg spørge, om ministeren har haft lejlighed til at vurdere og læse: »Danmarks Nationale Strategi for Bæredygtig Udvikling« og bruge den som pejlemærke i forhold til det fortsatte arbejde.

Derudover vil jeg spørge, om ministeren har haft lejlighed til at vurdere, om de målsætninger, der er på andre ministeriers områder under den tidligere regering, f.eks. målsætningen om uddannelse til alle, kan ses som et bidrag til at løfte hele den store ambition, det er at sikre også en socialt bæredygtig udvikling i Danmark.

Kl. 18.10

Så vil jeg spørge, om ministeren har haft lejlighed til at sætte sig ind i det tværgående arbejde, der blev gjort vedrørende at bryde den sociale arv, og de udmærkede og indgående undersøgelser, der blev lavet af en række kloge mennesker, som satte sig dybt ind i området på daværende tidspunkt.

Til sidst: Jeg har ikke forstået, hvad det er, der er socialministerens problem i forhold til at støtte dette brede, ambitiøse forslag, når der nu er så

mange konkrete kortsigtede initiativer, der kan være med til at fylde det ud.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 27:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af reglerne om særlig støtte til børn og unge.

Af Anne Baastrup (SF) m.fl.
(Fremsat 14/12 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

For regeringen er det centralt at gøre en indsats for de svageste grupper i samfundet. Børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet, er en meget udsat gruppe. Disse børn og unge kommer ofte fra en meget belastet baggrund, og de fortjener, at vi gør os umage for at sikre dem bedst mulige opvækstvilkår. De fortjener at få en fair chance for et godt liv.

Derfor vil jeg følge indsatsen over for disse børn og unge meget tæt, og noget af det første, jeg har gjort som minister, har været at starte en debat om kvaliteten på de private opholdssteder. Jeg vil også pege på, at vi i Socialministeriet har iværksat et kvalitetsprojekt på anbringelsesområdet.

Der er bred enighed om, at det er vigtigt, at anbragte børn oplever en stabil barndom og bevarer kontakten til deres familie. Det er imidlertid regeringens opfattelse, at lovgivningen i dag indeholder muligheder, der sikrer dette. Service-loven understreger allerede, at det er centralt, at børn oplever sammenhæng i barndommen. Det

er f.eks. muligt at træffe aftale om, at den tidligere opholdskommune fortsat skal være handlekommune, således at kontinuiteten kan sikres, selv om en familie flytter ofte.

Skal anbringelsesstedet ændres, kræver dette forældrenes samtykke. Hvis dette ikke opnås, skal betingelserne for en fortsat anbringelse uden samtykke være opfyldt. Samtidig har forældrene og unge, der er fyldt 15 år, mulighed for at klage over kommunens valg af anbringelsessted til Det Sociale Nævn.

Samtidig er det min opfattelse, at en udvidelse af kredsen af klageberettigede ikke vil øge kontinuiteten i anbragte børns og unges opvækst. Tværtimod vil det øge risikoen for, at barnet eller den unge bliver midtpunkt i en strid med mange modstridende interesser.

Endelig vil jeg fremhæve, at loven understreger, at børns og unges problemer så vidt muligt skal afhjælpes i hjemmet eller i det nære miljø. Det betyder bl.a., at det kan overvejes at anbringe barnet eller den unge hos familiemedlemmer eller andre i det nære miljø, hvis anbringelse kommer på tale.

På den baggrund er det regeringens opfattelse, at det fremsatte forslag ikke bringer indsatsen videre i den rigtige retning, og derfor afviser vi forslaget.

Jeg vil gerne holde fast i, at vi løbende skal arbejde på at forbedre forholdene for denne gruppe af børn og unge, derfor indgår jeg gerne i drøftelser af konkrete forslag til forbedring af indsatsen.

Foreløbig vil jeg sørge for, at debatten om opholdssteder bliver fulgt op, og at området bliver grundigt belyst. Jeg vil nøje følge kvalitetsprojektet på anbringelsesområdet og hurtigt tage nye initiativer, hvis det viser sig nødvendigt.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg kan forstå, at socialministeren mener, at det hele er så godt. Men hvis det var sådan, at socialministeren havde fulgt med i den sociale debat her inden for de sidste par år, så ville socialministeren også have opdaget, at der altså var nogle hovedproblemer. Der er nogle store huller i lovgivningen.

Hvis man sætter det på spidsen: Det eneste sted, hvor det er nødvendigt med en lovgivning, hvis det var sådan, at kommunerne i øvrigt overholdt loven, er, at Den Sociale Ankestyrelse skal have kompetence til at holde fast i en afgørelse truffet af den oprindelige handlekommune.